

Ατροφία πολλαπλών συστημάτων: Βασικά στοιχεία για τους ασθενείς

ΤΙ ΕΙΝΑΙ?

Η ατροφία πολλαπλών συστημάτων (MSA) είναι μια σπάνια διαταραχή που επηρεάζει τη λειτουργία πολλαπλών περιοχών του εγκεφάλου. Κάποιες από αυτές σχετίζονται με τον έλεγχο των κινήσεων, την ισορροπία και συντονισμό, ενώ άλλες ελέγχουν την αρτηριακή πίεση, τη λειτουργία της κύστης, του εντέρου και τη σεξουαλική λειτουργία.

Οι ασθενείς μπορεί να αναφέρουν:

- Βραδύτητα των κινήσεων, μυϊκή δυσκαμψία και/ή τρόμος
- Προβλήματα με την ισορροπία και το συντονισμό
- Αίσθηση ζάλης κατά την ορθοστάτιση
- Προβλήματα στον έλεγχο της λειτουργίας της κύστης και δυσκοιλιότητα.

Η ατροφία πολλαπλών συστημάτων είναι ένας τύπος άτυπου παρκινσονισμού. Έχουμε άτυπο παρκινσονισμό, ή αλλιώς σύνδρομο Parkinson-plus, όταν ο ασθενής έχει κάποια βασικά γνωρίσματα της νόσου του Parkinson όπως η βραδύτητα των κινήσεων, η μυϊκή δυσκαμψία και/ή ο τρόμος όπως επίσης και άλλα χαρακτηριστικά της νόσου. Οι ασθενείς με βραδύτητα, μυϊκή δυσκαμψία και τρόμο μπορεί να θυμίζουν ασθενείς με νόσο του Parkinson και ο τύπος της νόσου ονομάζεται MSA-P. Οι ασθενείς που έχουν μεγαλύτερη δυσκολία με την ισορροπία και το συντονισμό έχουν τον τύπο MSA-C.

Αυτές οι διαταραχές πριν ήταν γνωστές σαν:

- MSA: Σύνδρομο Shy-Drager.
- MSA-P: ραβδωτομέλαινα εκφύλιση (SND)
- MSA-C: σποραδική ελαιογεφυροπαρεγκεφαλιδική ατροφία (OPCA)

ΠΟΙΟΣ ΠΑΘΑΙΝΕΙ ΑΤΡΟΦΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ?

Η ατροφία πολλαπλών συστημάτων επηρεάζει σε όμοιο βαθμό τους άνδρες και τις γυναίκες. Συνήθως αρχίζει μεταξύ της ηλικίας των 50 και 60. Η ατροφία πολλαπλών συστημάτων θεωρείται σπάνια και προσβάλλει περίπου 3-4 άτομα σε πληθυσμό 100000.

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΑΙΤΙΑ?

Η αιτιολογία είναι άγνωστη. Η ατροφία πολλαπλών συστημάτων σχετίζεται με τη συσσώρευση μιας πρωτεΐνης της α-συνουκλείνης στον εγκέφαλο σε διάφορους κυτταρικούς τύπους και μπορεί να ανιχνευτεί σε βιοψία εγκεφάλου. Η αιτία

της συσσώρευσης είναι άγνωστη. Η ατροφία πολλαπλών συστημάτων έχει περιγραφεί σε λίγες οικογένειες, αλλά δε θεωρείται κληρονομική νόσος. Η ατροφία πολλαπλών συστημάτων δεν είναι μεταδοτική από άτομο σε άτομο.

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΔΙΑΓΝΩΣΗ ΤΗΣ MSA?

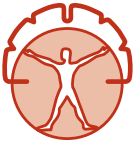
Η διάγνωση μπορεί να μην είναι σαφής στην αρχή. Η ατροφία πολλαπλών συστημάτων διαγιγνώσκεται με το συνδυασμό των συμπτωμάτων και των ευρημάτων της φυσικής εξέτασης. Τα τεστ μπορούν να περιλαμβάνουν τη μαγνητική τομογραφία του εγκεφάλου, τεστ στην κύστη και έλεγχο για αλλαγές στην αρτηριακή πίεση, συμπεριλαμβανομένου του tilt test.

Δεν υπάρχει μια μόνο δοκιμασία που θα θέσει τη διάγνωση. Ο μόνος σίγουρος τρόπος για επιβεβαίωση της διάγνωσης της MSA είναι να γίνει βιοψία του εγκεφαλικού ιστού.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑ?

Προς το παρόν δεν υπάρχουν θεραπείες για την ίαση, την επιβράδυνση ή την αναστροφή της MSA. Παρόλα αυτά, ορισμένα φάρμακα και η φυσιοθεραπεία μπορούν να βοηθήσουν στα συμπτώματά σας.

- Τα παρκινσονικά συμπτώματα της βραδυκινησίας, δυσκαμψίας και τρόμου μπορούν να βελτιωθούν με φάρμακα που χρησιμοποιούνται στη νόσο του Parkinson.
- Η χαμηλή αρτηριακή πίεση κατά την αλλαγή σε καθιστή ή όρθια θέση (ορθοστατική υπόταση) μπορούν να βελτιωθούν με την αποφυγή εκλυτικών παραγόντων όπως το αλκοόλ, η αφυδάτωση και οι υψηλές θερμοκρασίες. Ίσως χρειαστεί να προσαρμόσετε ή να διακόψετε φάρμακα για άλλα νοσήματα, ειδικά αυτά που χαμηλώνουν την αρτηριακή πίεση. Ο γιατρός πιθανόν να σας συμβουλέψει να αυξήσετε τη λήψη νερού ή αλατιού ή να χρησιμοποιήσετε κοιλιακούς επιδέσμους ή ελαστικές κάλτσες. Επιπρόσθετα, ειδικά φάρμακα μπορούν να βοηθήσουν στην αύξηση της αρτηριακής πίεσης. Η σταθερή αρτηριακή πίεση θα σας βοηθήσει να αποφύγετε την αστάθεια, το αίσθημα κενού στο κεφάλι και τη ζάλη που συντελούν σε πτώσεις και προβλήματα ισορροπίας.
- Για προβλήματα της κύστης και του εντέρου, οι επιλογές περιλαμβάνουν φάρμακα, συχνή χρήση της τουαλέτας, ασκήσεις στην κύστη και καθετηριασμό.
- Η σιελόρροια θεραπεύεται με φάρμακα και εγχύσεις αλλαντικής τοξίνης στους σιελογόνους αδένες.

Ατροφία πολλαπλών συστημάτων: Βασικά στοιχεία για τους ασθενείς

- Η συνολική υγεία μπορεί να βελτιωθεί με φυσιοθεραπεία, εργοθεραπεία ή λογοθεραπεία για την ομιλία και κατάποση.

ΤΙ ΝΑ ΠΕΡΙΜΕΝΩ ΖΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΤΡΟΦΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ?

Με την πάροδο του χρόνου, τα συμπτώματα αυξάνουν και οι θεραπείες γίνονται λιγότερο αποτελεσματικές. Είναι πιθανόν να δυσκολευτείτε στη χρήση εργαλείων, στην κατάποση στερεών ή υγρών τροφών, στη βάρδιση και στον έλεγχο της κύστης ή του εντέρου.

Σε προχωρημένα στάδια της νόσου, οι ασθενείς με ατροφία πολλαπλών συστημάτων έχουν αυξημένο κίνδυνο λοιμώξεων. Τα συμπτώματα από την κύστη μπορούν να οδηγήσουν σε ουρολοίμωξη. Τα προβλήματα κατάποσης αυξάνουν τον κίνδυνο πνευμονίας από εισροφήσεις. Συνολικά χρειάζεται μακροπρόθεσμος σχεδιασμός της φροντίδας με την πρόοδο της νόσου.